

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **H. Y. P.**, zastoupená Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, nám. Hrdinů 1634/3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 6. 2020, č. j. 57 A 119/2019 – 69, o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **s e z a m í t á .**

Odůvodnění:

[1] Rozsudkem specifikovaným v záhlaví Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 17. 5. 2019, č. j. MV-49087-4/SO-2019. Tímto rozhodnutím bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 1. 3. 2019, č. j. OAM-13525-78/PP-2015, jímž byla podle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „cizinecký zákon“), v návaznosti na § 15a téhož zákona zamítnuta její žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území ČR, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem občana Evropské unie.

[2] Rozsudek krajského soudu napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížností a současně navrhla přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Na výzvu Nejvyššího správního soudu obsaženou pod výrokem IV. usnesení ze dne 24. 6. 2020, č. j. 3 Azs 206/2020 – 12, stěžovatelka doplnila odůvodnění uvedeného návrhu přípisem ze dne 30. 6. 2020. V něm nejprve uznala mimořádnost institutu odkladného účinku, s tím, že v jejím případě může být výhradním prostředkem jak dosáhnout toho, aby konečný úspěch ve věci nebyl jen formální, ale i faktický. Dále ve svém návrhu citovala usnesení tohoto soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 – 100 (věnujícímu se otázce přiznání odkladného účinku kasační stížnosti v situaci, kdy cizinec pozbude pobytového oprávnění, a taktéž významu tohoto institutu pro právo stěžovatele na spravedlivý proces), a z usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005 – 96 (kde byla řešena otázka působení odkladného účinku přiznaného kasační stížnosti vůči správnímu rozhodnutí). V kontextu uvedených rozhodnutí

stěžovatelka podotkla, že nepřiznáním odkladného účinku by jí bylo znemožněno legálně pobývat na území ČR a osobně se účastnit řízení nebo se osobně radit se svým právním zástupcem, čímž by došlo k závažnému narušení jejích procesních práv. Zdůraznila, že z důvodu možného zásahu do práva na spravedlivý proces byl odkladný účinek přiznání již její žalobě, a to usnesením krajského soudu ze dne 19. 7. 2019, č. j. 57 A 119/2019 – 47.

[3] Nad rámec uvedeného stěžovatelka doplnila, že na území ČR žije od roku 2005, má zde vytvořené „hluboké sociální, ekonomické a především rodinné vazby“, neboť zde žijí její dvě nezletilé děti – dcera X (nar. X) a syn X(nar. X), které zde mají povolený trvalý pobyt. Uvedené stěžovatelka doložila rodnými listy a průkazy pobytu svých dětí. Dále uvedla, že se „věnuje intenzivně péči o nezletilé děti a tráví s nimi veškerý svůj volný čas“, přičemž nuceným vycestováním v důsledku nepřiznání odkladného účinku by došlo k zásahu nejen do jejího rodinného života, ale především jejích nezletilých dětí (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 – 33). Narušen by byl rovněž nejlepší zájem dětí, který je garantován čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte. Došlo by též k nedůvodnému odloučení stěžovatelky od jejích nezletilých dětí (čl. 9 odst. 1 téže Úmluvy). Její vycestování by pro děti znamenalo s ohledem na jejich věk velký zásah do mentální a emocionální integrity, který nelze odůvodnit žádným veřejným zájmem. Odcestování dětí spolu se stěžovatelkou potom nepřipadá v úvahu, neboť zde jednak plní povinnou školní docházku [syn nastupuje do 4. ročníku základní školy (doloženo vysvědčením ze 3. třídy) a dcera absolvovala přípravu – výuku českého jazyka – na nástup do 1. ročníku obchodní akademie (střední škola), což stěžovatelka doložila Osvědčením o absolvování vzdělávacího programu českého jazyka pro cizince ze dne 26. 6. 2020 a Potvrzením o studiu na střední škole ze dne 2. 7. 2020], a především tu mají otce, který rovněž disponuje oprávněním k trvalému pobytu. Jejich dlouhodobé vycestování by navíc mohlo mít za následek pozbytí povolení k trvalému pobytu. Uvedené podle stěžovatelky dokládá, že má s územím ČR spjatý nejen ekonomický a sociální život, ale především život rodinný. Nepřiznáním odkladného účinku by byly tyto vazby, byť dočasně, přetřhány, což nelze považovat za přiměřené. Stěžovatelka si současně není vědoma, že by mohla vzniknout újma jiným osobám nebo mohlo dojít k ohrožení veřejného, tím spíše důležitého veřejného zájmu. Má proto za to, že přiznání odkladného účinku bude mít v jejím případě takový dopad, jaký zákonodárce zamýšlel.

[4] Žalovaná se k návrhu stěžovatelky vyjádřila přípisem ze dne 15. 7. 2020, v němž navrhla nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti pro nenaplnění podmínek § 107 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 73 odst. 2 téhož zákona. Žalovaná nejprve uvedla, že skončením řízení o žádosti stěžovatelky o vydání povolení k přechodnému pobytu jí skončila fikce pobytu dle § 87y cizineckého zákona a platnost posledního realizovaného dlouhodobého pobytového statusu (strpění pobytu) skončila uplynutím času. Dále v souladu se stěžovatelkou zdůraznila, že možnost poskytnutí odkladného účinku kasační stížnosti má mimořádných charakter, jestliže soud před rozhodnutím ve věci samé prolamuje právní účinky pravomocného správního aktu, na který, dokud není jako celek zákonným postupem zrušen, je třeba hledět jako na zákonný a věcně správný. V této souvislosti žalovaná připomněla, že rozsudkem Krajského soudu v Plzni ze dne 2. 6. 2020, č. j. 57 A 119/2019 – 69, byla žaloba stěžovatelky zamítnuta a tedy i potvrzena správnost rozhodnutí správních orgánů o zamítnutí její žádosti.

pokračovat

[5] Žalované ve svém vyjádření dále vyjádřila názor, že z hlediska možnosti přiznání odkladného účinku není naplněna podmínka v podobě „nenahraditelné újmy“, neboť tato nemůže stěžovatelce v nynějším řízení vzniknout. Neudělení přechodného pobytu tak nazírat nelze. Vzniknout jí může až na základě správního vyhoštění, o němž je rozhodováno v samostatném řízení, v rámci kterého je zkoumán dopad tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince. Žaloba proti případnému správnímu vyhoštění stěžovatelky potom má ze zákona odkladný účinek. Žalovaná tak shrnula, že stěžovatelka se může posouzení své situace a odkladného účinku domáhat v jiném následném řízení, a proto nelze dovozovat, že jí nyní hrozí nenahraditelná újma. Na podporu svého názoru žalovaná odkázala na usnesení Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2011, sp. zn. 9 A 290/ 2011, usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 29. 03. 2012, č. j. 45 A 11/2012 – 25, ale i nálezy Ústavního soudu ze dne 24. 4. 2012, sp. zn. Pl. ÚS 23/11. Žalovaná k uvedenému dodala, že práva stěžovatelky na území ČR jsou nadto zaručena prostřednictvím jejího zmocněného zástupce, advokáta Mgr. Marka Čechovského.

[6] Podle § 107 nemá kasační stížnost odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se přitom užije přiměřeně. Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[7] Po posouzení návrhu stěžovatelky a všech souvisejících skutečností Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podmínky plynoucí z § 73 odst. 2 s. ř. s. nebyly v posuzovaném případě naplněny.

[8] Stěžovatelka ve svém návrhu mj. uvedla, že odkladný účinek byl přiznán již její žalobě usnesením krajského soudu ze dne 19. 7. 2019, č. j. 57 A 119/2019 – 47. Nejvyšší správní soud považuje za nutné v souvislosti s citovaným usnesením poukázat na dvě podstatné skutečnosti. První představuje závěr krajského soudu, který zdůraznil, že co do stěžovatelkou současně uváděné hrozby nepřiměřeného zásahu do jejího soukromého, respektive rodinného života, byla její tvrzení „*zcela obecná a [stěžovatelka] k jejich prokázání nenavrhla a nedoložila ničebo*“ (důraz přidán). Krajský soud tak přiznání odkladného účinku žalobě založil pouze na obecné hrozbě újmy na stěžovatelčině ústavním právu na spravedlivý proces. Nejvyšší správní soud však považuje v tomto kontextu při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti za nutné poukázat na právní názor rozšířeného senátu tohoto soudu, dle něhož „[o]becně vyjádřený zájem cizozemského stěžovatele na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti či jeho právo být v kontaktu s advokátem a s tím související ochrana spravedlivého procesu nemohou být samy o sobě bez dalších individuálních okolností důvodem pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti“ (důraz přidán; usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 – 38, všechna rozhodnutí dostupná na www.nssoud.cz).

[9] V souvislosti s citovaným závěrem rozšířeného senátu tohoto soudu je možné uvést, že co do samotného práva na spravedlivý proces se stěžovatelka v nyní posuzovaném návrhu omezila pouze na zcela obecné tvrzení, že nepřiznáním odkladného účinku by jí

„bylo znemožněno legálně pobývat na území České republiky a osobně se účastnit řízení nebo se osobně radit se svým právním zástupce a dávat mu závazné pokyny pro další postup“, což by vedlo k závažnému narušení jejích procesních práv. Jedná-li se potom o další tvrzení, kterými stěžovatelka argumentovala na podporu svého návrhu, nemá tento soud za to, že by tyto naplnily požadavek „dalších individuálních okolností“ ve smyslu shora citovaného závěru rozšířeného senátu NSS, respektive přímo podmínku hrozby vzniku újmy ve smyslu požadavků § 73 odst. 2 s. ř. s., aplikovaného ve spojení s § 107 téhož zákona.

[10] Stěžovatelka totiž mimo argumentace právem na spravedlivý proces založila svůj návrh na přiznání odkladného účinku na tvrzení o existenci *„hlubokých sociálních, ekonomických, a především rodinných vazeb“*, přičemž se dále v jeho textu věnovala pouze posledním z nich ve smyslu svých dvou nezletilých dětí. Nejvyšší správní soud nicméně nepřehlédl, že i v tomto bodě stěžovatelka opět zůstala pouze v rovině zcela obecných tvrzení, že se *„věnuje intenzivně péči o nezletilé děti a tráví s nimi veškerý svůj volný čas“*, přičemž je nadto nijak nedoložila. Jak přitom tento soud judikoval již dříve, stíhá povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy stěžovatele, který o přiznání odkladného účinku žádá (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 – 32). Jedná-li se o stěžovatelkou doložené průkazy trvalého pobytu, rodné listy i doklady o studiu jejích nezletilých dětí, platí, že dokládají pouze vazby těchto dětí k území ČR. Neprokazují však bez dalšího stěžovatelkou deklarovaný intenzivní vztah, který se svými dětmi má mít, a jehož případné narušení v důsledku nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti má představovat hrozící újmu ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s.

[11] Aniž by totiž Nejvyšší správní soud v rámci rozhodování o návrhu stěžovatelky jakkoliv předjímal rozhodnutí ve věci samé, neboť platí, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je svou podstatou rozhodnutí předběžné povahy a nelze v něm předjímat rozhodnutí o věci samé (usnesení tohoto soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76), nemůže přehlédnout, že stěžovatelčino tvrzení o vysoké intenzitě vzájemných vztahů s dětmi neodpovídá radě jí samotnou uváděných skutečností. Jednak platí, že stěžovatelka zmínila, že dcera i syn byli po rozvodu svěřeni do péče otce (viz návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 21. 6. 2019), přičemž syn u ní pobývá *„kdykoliv chce“* (tamtéž), respektive jí navštěvuje občas, 1x-2x týdně (výslech stěžovatelky ze dne 31. 7. 2017). Jedná-li se potom o sedmnáctiletou dceru stěžovatelky, je ve vztahu k ní třeba poukázat zejména na skutečnost, že tato ještě donedávna žila v zemi svého původu, přičemž teprve v průběhu řízení před krajským soudem získala povolení k trvalému pobytu v ČR (viz napadený rozsudek a stěžovatelkou doložený průkaz TP dcery). Stěžovatelka přitom sama poukazuje na skutečnost, že na území ČR žije již od roku 2005, tj. převážnou většinu života její nezletilé dcery narozené dne 12. 7. 2003.

[12] Nejvyšší správní soud na tomto místě nikterak nebagatelizuje vztah stěžovatelky a jejích dětí, respektive, jak uvedeno shora, žádným způsobem nepředjímá posouzení jejich vztahu v rámci rozhodování ve věci samé. V souladu s judikaturou tohoto soudu však bylo na stěžovatelce, jakožto podatelce návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, aby konkrétně uvedla, v čem spočívá jí hrozící újma ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., a jí uvedené skutečnosti současně osvědčila. Stěžovatelka se však namísto toho ve svém návrhu omezila pouze na zcela obecná tvrzení, která nadto nijak nedoložila (viz obdobně již její návrh na přiznání odkladného účinku žalobě), případně tomuto soudu dodala podklady,

pokračovat

které se však mívají s podstatou její návrhové argumentace, kterou je vedle hrozby narušení jejího práva na spravedlivý proces (viz výše) též zasažení „hlubokých rodinných vazeb“, který má mít se svými nezletilými dětmi.

[13] Za naznačeného stavu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nejsou v projednávané věci naplněny. Stěžovatelčina obecná tvrzení ohledně hrozby narušení jejího vztahu s nezletilými dětmi pro svou nepodloženost nedokládají hrozbu újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s., a to ani sama o sobě, ani coby „další individuální okolnosti“ ve spojení se stěžovatelkou obecně dovolávaným právem na spravedlivý proces ve smyslu závěrů rozšířeného senátu tohoto soudu z usnesení č. j. 8 Azs 339/2019 – 38. Pro úplnost tento soud podotýká, že nepřehlédl, že stěžovatelka vůči svému synovi plní vyživovací povinnost, přičemž však má za to, že ani případné vycestování stěžovatelky z území ČR, pokud by k němu opravdu došlo, nijak nebrání plnění této povinnosti i do budoucna. Z hlediska ochrany procesních práv stěžovatelky lze potom v souladu s vyjádřením žalované poukázat na její zastoupení advokátem Mgr. Markem Čechovským.

[14] Ze všech shora uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud ve vztahu k návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uzavírá, že za situace, kdy stěžovatelka nedostala své povinnosti uvést dostatečně podrobná a určitá tvrzení ohledně hrozby vzniku újmy na její straně a tato svá tvrzení rovněž náležitě doložit, dospěl tento soud i s ohledem na mimořádnost institutu odkladného účinku k závěru, že již první z podmínek předpokládaných § 73 odst. 2 s. ř. s. nebyla naplněna. Za této situace se proto již nezabýval otázkou případné újmy, která by přiznáním odkladného účinku mohla vzniknout jiným osobám, respektive možným rozporem s důležitým veřejným zájmem, neboť ani při naplnění těchto podmínek by návrhu stěžovatelky nemohl vyhovět.

[15] S ohledem na zmíněné důvody Nejvyšší správní soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti odkladný účinek nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 29. července 2020

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu